

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

навчання, з опертям на використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій і засобів [6].

Отже, враховуючи сучасне активне використання інноваційних методів навчання, інноваційний розвитку використання інноваційних технологій викладання у закладах вищої освіти запорукою їх конкурентоспроможності серед великої кількості, як вітчизняних закладах так й закордонних.

Література

1. Артикуца Н. В. Інноваційні методики викладання дисциплін у вищій юридичній освіті [Електронний ресурс] / Н. В. Артикуца. – Режим доступу: http://www.ekmair.ukma.kiev.ua/bitstream/123456789/2424/1/Artikutsa_Inov.pdf.
2. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю.В. Бистрова // Право та інноваційне суспільство. – 2015. - №1 (4). – С. 27-33.
3. Берестова А. Інноваційні технології та методи навчання у професійній освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nadoest.com/innovacijni-tehnologiyi-ta-metodi-navchannya-u-profesijnij-osv>
4. Ващук Ф. Г. Перехід до інноваційних технологій у вищій освіті – часу / Ф. Г. Ващук // Інтеграція в європейський освітній простір: здобутки, проблеми, перспективи : монографія / за заг. ред. Ф. Г. Ващука. – Ужгород : ЗакДУ, 2011. – Вип. 16. – С. 290–305. – (Серія : Євроінтеграція: український вимір).
5. Мушеник І.М., Чорнобай Л.М. Особливості і оцінка інвестиційно інноваційної діяльності аграрних підприємств. Інноваційна економіка: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. 2019. № 1-2. С. 119-124.
6. Шестопалюк О.В. Інноваційні моделі навчання в діяльності вищих навчальних закладів / О.В. Шестопалюк // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2013. - №3. – С. 118-124.

УДК 94(477.74) «1917/1921»

ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ У РОКИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917-1921 РР.: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ (на прикладі Одеської губернії)

О.Г. Шишко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Російсько-українська війна, яка розпочалась у лютому 2014 р. та яка 24 лютого 2022 р. набула характеру широкомасштабного вторгнення, спричинила необхідність глибокого переосмислення, зокрема, подій періоду Української революції 1917-1921 рр. Брутальне порушення законів і правил ведення війни стосовно мирного населення військами РФ на сучасному етапі, зокрема акти насильства стосовно мирного населення, змушують змінити акценти у сприйнятті подій сторічної давнини через призму актуалізації діяльності каральних органів більшовицької влади. Якщо сьогодні воєнні злочини РФ

стають доступними завдяки соціальним мережам та засобам масової інформації, то воєнні злочини військових формувань та каральних органів Радянської Росії можна дослідити завдяки архівним джерелам. Саме активне використання цих архівних джерел під час навчального процесу й повинно стати новим підходом до викладання та вивчення відповідних тем з курсу «Історія України та української культури».

Основна мета тез та виступу на конференції полягає у презентації того корпусу джерел, які дають можливість найповніше висвітлити проблематику екзистенційних викликів для України у період Української революції 1917-1921 рр., які полягали у тому, що більшовицька влада використовувала різноманітні форми і методи терору задля реалізації власних постулатів соціальної революції.

Отже, вже перші дні існування радянської влади у період першого її утвердження у 1918 р. у формі Одеської радянської республіки підтвердили тезу про те, що терор є невідворотнім супутником революційних процесів. Збройне захоплення влади «революційними матросами, солдатами та робітниками» пробудило в їхньому середовищі «інстинкт насилля», застосування якого було санкціоноване вищим партійним керівництвом. Зі шкільного курсу «Історії України» студентам відомо про масштаби терору у січні-лютому 1918 р. у Києві та Севастополі. Відповідно новий підхід до цієї проблематики полягає у тому, що студентам пропонуються матеріали, які висвітлюють масштаби більшовицького терору на теренах Одеської радянської республіки.

Наступний період існування радянської влади в Одеському регіоні, який тривав з квітня й до серпня 1919 р., був позначений офіційним проголошенням «політики червоного терору». У зв'язку з цим студентам пропонується опрацювати джерела, передусім газетні публікації, у яких були висвітлені різні форми і методи «червоного терору» щодо різних верств населення. Скажімо, з приходом радянської влади першою під удар каральних органів, передусім Одеської губернської надзвичайної комісії (ОГНК), потрапила буржуазія Одеси, на яку було накладено контрибуцію у розмірі 500 млн. руб., за несплату якої влада погрожувала застосувати заходи впливу аж до розстрілу. Але протягом травня-червня маховик терору не набув «значних розмірів», за цей час, згідно газетних звітів, було розстріляно 49 осіб. Такий стан справ викликав незадоволення «Центру» та спричинив зміну керівництва ОГНК. Наслідком офіційного проголошення у липні політики червоного терору стало значне зростання розстрільних рішень ОГНК, які обірвали життя 107 осіб. Опрацьовані наявні джерела дали можливість встановити прізвища та імена 270 осіб, які стали жертвами більшовицького політичного терору у квітні-серпні 1919 р. Придністровське повстання або повстання німців-колоністів спричинило нову хвилю терору, який комуністична влада та її каральні органи продовжили у 1920-1921 рр., під час третього свого пришествя.

Особливий наголос пропонується зробити студентам на осмисленні декрету «Про землю», який був прийнятий на II всеросійському з'їзді рад 26

жовтня (8 листопада) 1917 р., та у якому було проголошено ліквідацію приватної власності на землю та загалом на засоби виробництва. Студенти повинні чітко усвідомити, що цей декрет став відправною точкою для ліквідації носіїв цієї власності, якими були, зокрема, буржуа та заможне селянство. Якщо спочатку наголос робився на ліквідації поміщицького землеволодіння, то у 1919 р., й особливо у 1920 р. в Україні, й зокрема в Одеській губернії, активно пропагувався більшовицькою партією перехід до колективного обробітку землі. Цей перехід мав одночасно призвести до ліквідації великого селянського землеволодіння, яке не могло існувати за комуністичного ладу. Відповідно селянин-власник і комунізм були не сумісними поняттями, співіснувати вони не могли. Так само за нового ладу не було місця буржуазії, власність якої підлягала суцільній націоналізації. При цьому ідеологи комуністичної партії цинічно заявляли, що у разі добровільної відмови і буржуазії, і селянства від своєї власності вони не будуть піддаватися насиллю, а тим більше терору. Тими ж ідеологами комунізму свідомо ігнорувалася той факт, що власність у житті людства посідає одну з найважливіших цінностей. Це ще один висновок, який студенти повинні чітко усвідомити.

Відповідно наступний аспект полягає у тому, що, передбачаючи та зустрічаючи активний та пасивний спротив цих двох верств населення, комуністична влада та її каральні органи задіяли широкий арсенал засобів фізичного та морального впливу задля досягнення своєї мети. Наслідком накладення на буржуазію грошових контрибуцій у великих розмірах, вилучення у неї особистих речей та коштовностей, закриття торговельних закладів та конфіскація товарів і як наслідок заборона приватної торгівлі, виселення до робітничих околиць міст або зменшення житлової площі, націоналізація великих, середніх та дрібних підприємств стала не тільки особиста трагедія представників буржуазної верстви, а й загальне пониження життєвого рівня всіх верств населення через відсутність можливості отримувати на власний розсуд необхідні товари та послуги. У довгостроковій перспективі це призвело до переривання тяглості ведення підприємницької діяльності на засадах ринкової економіки, що доводиться відроджувати в сучасній Україні, долаючи численні перешкоди. Найбільш трагічним наслідком ліквідації буржуазії як класу стала трагічна доля тих її представників, які були ув'язнені згідно рішень колегії ОГНК до концтабору чи розстріляні, з метою упокоєння та залякування всіх інших. Так само трагічною стала доля багатьох представників селянства, які чинили спротив примусовому безоплатному вилученню у них збіжжя, більш відомому як продрозкладка, відбиранню у них земельних наділів, худоби, реманенту, примушенню працювати у колективних господарствах: комунах, артілях тощо. Взяття заручників, каральні акції регулярних військових підрозділів та військ ВНК й ОГНК, смертні приговори виїзних сесій губерньського революційного трибуналу та колегій ОГНК й повітових НК призвели до занепаду сільськогосподарського виробництва, зменшенню посівних площ, що призвело до численних жертв під час голоду 1921-1923 рр. Та ще більш жахливим наслідком аграрної політики РКП(б)-

КП(б)У, активна фаза якої розпочалась саме у 1920 р., стало відлучення селян від землі, перетворення їх з господарів на сільських пролетарів.

Концепт світової пролетарської революції не передбачав існування національних держав, звичайно, й Української незалежної держави. Тому увага студентів акцентується на тому, що 1921-й рік став останнім роком, коли очільниками українського національно-визвольного руху як за кордоном, так і в самій Україні було зроблено відчайдушну спробу відновити Українську Народну Республіку та позбутися, таким чином, комуністичного окупаційного режиму. В Одеській губернії, так само як і по всій Україні, у 1921 р. виникла або продовжувала існувати з попередніх часів широка мережа підпільних антибільшовицьких організацій, серед яких найбільш чисельну та потужну частку складала організація українського спрямування. Діяльність цих організацій разом із селянським повстанським рухом складала найбільшу загрозу для комуністичної влади в Україні, втрата якої для неї несла смертельну загрозу. Рішення колегії ОГНК про розстріл 588 осіб та ув'язнення до концтабору 184 осіб на різні терміни покликане було не тільки знекровити український національно-визвольний рух, а, насамперед, дискредитувати як цей рух, так і його учасників. Особливо цинічним і вражаючим став фактор позбавлення життя великої кількості юнаків і дівчат, що стало яскравим свідченням не тільки жорстокості «будівничих нового справедливого ладу», а й розумінням ними того факту, що молоде покоління з його ідеалами свободи та національної гідності несе для цієї влади найбільшу загрозу.

Таким чином, сучасна російсько-українська війна актуалізувала давно назріле питання про зміну акцентів у висвітленні подій Української революції 1917-1921 рр. Зміна цих акцентів має сформувати позицію, яка полягає у тому, що утвердження більшовицької влади, яке супроводжувалось запровадженням постулатів соціальної революції у її більшовицькому вимірі, становило глобальний екзистенційний виклик для України. Цей виклик полягав у тому, що відбулися радикальні зміни у соціальному, національному тощо житті українського народу, які не відповідали його інтересам та які нав'язувалися жорсткими та жорстокими методами, методами терору.

УДК378.018.43:378.02

НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ

Н.М. Купріна, Л.М. Головаченко,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Сучасні напрями якісної підготовки фахівців будь-якої спеціальності та ступеню вищої освіти, де економічні спеціальності не є виключенням, не можливі без застосування в навчальному процесі провідних досягнень та наукових досліджень вітчизняної та зарубіжної науки. А питання організації які-

180	ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ МОЛОДІ ЧЕРЕЗ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ М.П. Бойцова, О.М. Кананихіна, Н.В. Павлова	397
181	ПОРІВНЯННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ПОСЛУГ РІЗНИХ АВТОМАТИЗОВАНИХ СИСТЕМ С.Й. Гриньків, Є.М. Королевич	400
182	ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ОНЛАЙН-ЗАНЯТЬ З ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В.І. Колесник	403
183	ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ НАУКОВО-ОСВІТНИХ КЛАСТЕРІВ В.А. Самофатова	404
184	НАВЧАЛЬНІ ЛАБОРАТОРІЇ У РЕАЛІЗАЦІЇ МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ МАГІСТРІВ О.О. Долинська, Л.А. Бахчиванжи, А.К. Крук	405
185	PHILOSOPHIC ANALYSIS OF THE FUNCTIONS OF SOCIAL COMMUNICATION OF UNIVERSITY STUDENTS V.V. Tretiak	407
186	SOCIALIZATION OF THE STUDENT'S PERSONALITY IN THE MULTICULTURAL SPACE OF THE EDUCATIONAL INSTITUTION V.V. Tretiak	410
187	НАЦІОНАЛЬНА САМОСВІДОМІСТЬ СТУДЕНТІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В.В. Третяк	412
188	ДЕЯКІ АСПЕКТИ ТЕОРЕТИЧНОЇ ОСНОВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФАХОВОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-УПРАВЛІНЦІВ А.В. Вітюк, Є.О. Осадчук	414
189	ІННОВАЦІЙНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ Л.В. Крайз, О.А. Романська ВСП «Фаховий коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу ОНАХТ», м. Одеса	417
190	ЕКЗИСТЕНЦІЙНІ ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ У РОКИ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 1917-1921 РР.: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ (на прикладі Одеської губернії) О.Г. Шишко	420
191	НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯК СИСТЕМНИЙ ПІДХІД ДО ЯКІСНОЇ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ Н.М. Купріна, Л.М. Головаченко	423
192	ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОЇ КАМΠΑНІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	424